

Μεθοδολογία Εκπαιδευτικής Έρευνας

Μαθησιακοί στόχοι

Όταν οι εκπαιδευόμενοι θα έχουν ολοκληρώσει τις θεματικές Ενότητες του μαθήματος θα είναι σε θέση

- να συγκρίνουν και αξιολογούν τα πλεονεκτήματα και τις αδυναμίες για διάφορες ποιοτικές και ποσοτικές μεθόδους εκπαιδευτικής έρευνας
- να κρίνουν και να αξιολογούν ερευνητικές προτάσεις
- να υλοποιούν αποτελεσματικά κριτική επισκόπηση της βιβλιογραφίας σε πεδία διδασκαλίας και μάθησης,
- να σχεδιάζουν και να υλοποιούν σχέδια εκπαιδευτικής έρευνας χρησιμοποιώντας τις κατάλληλες ποιοτικές και ποσοτικές μεθόδους
- να θέτουν κατάλληλα ερευνητικά ερωτήματα και να διατυπώνουν υποθέσεις
- να συλλέγουν, αναλύουν και ερμηνεύουν ποιοτικά ή/και ποσοτικά δεδομένα
- να εφαρμόζουν τις κατάλληλες μεθόδους Ακαδημαϊκής γραφής και βιβλιογραφικών αναφορών.

Θεματικές Ενότητες

1. Εισαγωγή στην Ποιοτική Έρευνα 1. Τι είναι η ποιοτική έρευνα 2. Ιστορική Αναδρομή της Ποιοτικής Έρευνας 3. Η έννοια της μεθόδου και της μεθοδολογίας 4. Τύποι ποιοτικών μεθοδολογιών/μεθόδων έρευνας 5. Η ποιοτική έρευνα στην εκπαίδευση: Σύντομη ιστορική αναδρομή 6. «Μεικτές» ή συνδυαστικές μέθοδοι έρευνας 7. Πηγές και μέθοδοι παραγωγής ερευνητικού υλικού
2. Σχεδιασμός Ποιοτικής Έρευνας 8. Δομικά στοιχεία του ερευνητικού σχεδιασμού 9. Προσδιορισμός ερευνητικών στόχων και διατύπωση ερευνητικών ερωτημάτων και υποθέσεων 10. Ζητήματα δεοντολογίας στην ποιοτική έρευνα
3. Συλλογή/Παραγωγή Ποιοτικών Ερευνητικών Δεδομένων 11. Οργάνωση, Ανάλυση και Αξιολόγηση Ποιοτικών Δεδομένων 12. Τεχνολογία και προγράμματα λογισμικού στην ποιοτική έρευνα 13. Ζητήματα αξιολόγησης στην ποιοτική έρευνα (αξιοπιστία, εγκυρότητα, γενίκευση) 14. Αναστοχαστικότητα του ερευνητή 15. Παράδειγμα Εκπαιδευτικής Έρευνας 16. Βιβλιογραφικές αναφορές –Ακαδημαϊκή Γραφή
4. Ο σχεδιασμός της ποσοτικής έρευνας
5. Περιγραφική Στατιστική
6. Πειραματικοί σχεδιασμοί. Η διαδικασία ελέγχου μηδενικών υποθέσεων
7. Σύγκριση μέσων όρων (1): το κριτήριο t
8. Σύγκριση μέσων όρων (2): η Ανάλυση Διακύμανσης
9. Συσχέτιση και παλινδρόμηση

Αναλυτική περιγραφή ενότητων

1. Εισαγωγή στην Ποιοτική Έρευνα

Στην 1^η ενότητα παρουσιάζεται το πεδίο της ποιοτικής έρευνας και ιδιαίτερα στο πεδίο της εκπαίδευσης. Πιο αναλυτικά παρουσιάζονται οι σημαντικότερες ιστορικές στιγμές στην εξέλιξη της ποιοτικής έρευνας και ιδιαίτερα στο πεδίο της εκπαίδευσης. Διατυπώνονται προβληματισμοί σχετικά με τη φύση των ποσοτικών και ποιοτικών μεθόδων έρευνας, εξετάζονται θεωρητικά ζητήματα που αφορούν τη μέθοδο και τη μεθοδολογία της επιστημονικής έρευνας, πραγματοποιείται συνοπτική παρουσίαση των τύπων της ποιοτικής έρευνας με βάση τον τρόπο ταξινόμησης και κατηγοριοποίησής τους, ο προσδιορισμός των διαφορών της από την ποσοτική έρευνα. Τέλος γίνεται σύντομη αναφορά στις «μεικτές» ή συνδυαστικές μεθόδους έρευνας, η επιλογή και παρουσίαση της κατάλληλης μεθόδου ή μεθόδων για τη συλλογή ή παραγωγή δεδομένων.

2. Σχεδιασμός Ποιοτικής Έρευνας

Η 2η ενότητα περιλαμβάνει ένα πλαίσιο για τον σχεδιασμό μιας ποιοτικής μελέτης το οποίο συνδέει το ερευνητικό θέμα, τον σκοπό, το θεωρητικό υπόβαθρο, τα ερευνητικά ερωτήματα, τις δειγματοληπτικές στρατηγικές, τις μεθόδους παραγωγής ερευνητικών δεδομένων, την ανάλυση του ερευνητικού υλικού, και της δεοντολογίας στην ποιοτική έρευνα.

3. Συλλογή/Παραγωγή Ποιοτικών Ερευνητικών Δεδομένων

Στην 3η ενότητα αναφέρονται συνοπτικά σημαντικές μέθοδοι συλλογής/παραγωγής ποιοτικών ερευνητικών δεδομένων όπως είναι: η ποιοτική συνέντευξη, η βιογραφική αφηγηματική συνέντευξη, οι ομαδικές συνεντεύξεις και η παρατήρηση, στη διαχείριση και ταξινόμηση ποιοτικών ερευνητικών δεδομένων, στην οργάνωση του υλικού, στη συγγραφή μιας επιστημονικής ποιοτικής έρευνας, στη χρήση λογισμικών προγραμμάτων για την επεξεργασία ποιοτικών δεδομένων, σε ζητήματα αξιολόγησης στην ποιοτική έρευνα (αξιοπιστία, εγκυρότητα, γενίκευση) και στην αναστοχαστικότητα του ερευνητή.

4. Ο σχεδιασμός της ποσοτικής έρευνας

Η 4^η ενότητα περιλαμβάνει:

- Η αναγνώριση του ερευνητικού προβλήματος
- Η ανασκόπηση της βιβλιογραφίας
- Προσδιορισμός σκοπού της έρευνας και διατύπωση ερευνητικών ερωτημάτων
- Αξιοπιστία και εγκυρότητα της έρευνας

5. Περιγραφική Στατιστική:

Η 5η ενότητα περιλαμβάνει:

Πίνακες, διαγράμματα και στατιστικά μέτρα κεντρικής τάσης και διασποράς για την περιγραφή ποσοτικών δεδομένων

6. Πειραματικοί σχεδιασμοί. Η διαδικασία ελέγχου μηδενικών υποθέσεων

Στην 6η ενότητα πραγματοποιούνται πειραματικοί σχεδιασμοί με τη διαδικασία ελέγχου μηδενικών υποθέσεων

7. Σύγκριση μέσων όρων (1): το κριτήριο t

Η 7η ενότητα περιλαμβάνει:

- Το κριτήριο t για ένα δείγμα, για δύο ανεξάρτητα δείγματα και για δύο εξαρτημένα δείγματα

8. Σύγκριση μέσων όρων (2): η Ανάλυση Διακύμανσης

Στην 8^η ενότητα παρουσιάζεται η μονοπαραγοντική Ανάλυση Διακύμανσης

- Εισαγωγή στη λογική της Ανάλυσης Διακύμανσης (ANOVA). Η μονοπαραγοντική Ανάλυση Διακύμανσης για ανεξάρτητα δείγματα και επαναλαμβανόμενες μετρήσεις.

9. Συσχέτιση και παλινδρόμηση

Στην 9η ενότητα παρουσιάζονται

- Συντελεστές συσχέτισης Pearson's r και Spearman's ρ
- Εισαγωγή στην παλινδρόμηση
- Η ανάλυση απλής παλινδρόμησης

Μέθοδος Διδασκαλίας

- Δια ζώσης διδασκαλία και υποστήριξη μέσω ασύγχρονης πλατφόρμας.
- Ανάθεση και παρουσίαση ατομικών/ομαδικών εργασιών

Αξιολόγηση

- Εκπόνηση και παρουσίαση εργασιών
- Γραπτές εξετάσεις